

Galicyjska kasa oszczędności.

Zamknięcie rachunku galicyjskiej kasy oszczędności w piętnastym roku istnienia 1858.

(Ob. N. 11. Dod. tyg. z r. 1858. T. VIII.)

G ł o s

Jasnie Wielmożnego Nadkuratora
Kazimierza hrabi Krasieckiego,
na zagajenie posiedzenia.

Szanowne zgromadzenie!

Ze sprawozdania Dyrekcji z czynności Zakładu naszego w ubiegłym roku wynika przekonanie, że pomimo znacznego, bo blisko dwa miliony wynoszącego ruchu wkładek i zwróceń, przecież już od dwóch lat kapitał wkładkowy tylko przez dobłą prowizję stopniowo wzrasta. — Lecz i natura wkładek się przeistacza; drobnieją one coraz bardziej, a przez to samo dowodzą: że Zakład nasz wywiera na publiczność pożądany skutek, wzniciając oszczędność w niższych klasach społeczeństwa naszego. Wpływ ten zbawienny ma już przygotowaną rolę do rozkrzewienia się na prowincyi, przez chwalebne postępowanie c. k. urzędów powiatowych, z których większa część zwykła lokować u nas sierocińskie fundusze. Lecz i niejeden w ukryciu martwiejący grosz ożywionyby został przez wpływ nasz, gdybyśmy tylko do tego sposobność dać chcieli, zbliżając się do niego za pośrednictwem komandyt, do których założenia już od trzech lat mamy wyższe zezwolenie. Żywotna ta sprawa naszego Zakładu spowoduje zapewne szanowne Zgromadzenie polecić Dyrekcji, aby uprzątnąwszy ostateczne przeszkody, jęła się raźnie do dzieła, i jeszcze w bieżącym roku choć w kilku najgłośniejszych miejscach Galicyi komandyty założyła.

Znaczone zmniejszenie zaległości ratalnych od pożyczek hipotecznych i załatwienie zastarzałych dotyczących procesów, winniśmy jedynie niezmiernym zabiegom naszego czeigodnego syndyka Dr. Śmiałowskiego, gdyż nadaremnie wyglądamy dotąd zbawiennej zmiany w postępowaniu sądowym, dającym w teraźniejszym stanie swoim niesumiennej dłużnikowi tylko pochop do lekceważenia przyjętych względem wierzyciela na się zobowiązań. Przy tak smutnych pojawach płonne są na brak kredytu narzekania; jak gdyby kapitał miał być istotą moralną, powodującą się uczuciem ratowania w potrzebie. Podstawą kredytu jest zaufanie. Niechże będzie staraniem każdego zasłużyć na to zaufanie, przez jak najstosowniejsze użycie uzyskanych funduszy i przez skrupulatne zaspakajanie wierzyciela, dotrzymaniem na terminie przyjętych obowiązań; a nawet da Bóg! pojawi się upragniony kredyt i użyźni dobroczynnym swym wpływem piękne niwy nasze, ten wyłączny warsztat ojczystego przemysłu.

Niezadowolniający nasz stosunek z dłużnikami hipotecznymi poprawił się o wiele względem hipotek ziemskich; z czego dowód: że bracia gospodarze chwytają chętnie za sposobność dopelnienia warunków pożyczki, w czym naturą zawodu swego w połączeniu z odmienną i ryzykowną dążnością kapitału, często mimowolnie przeszkody doznają. Niech jednak pomań, że mają na swe usługi zakład kredytowy, jakim się dotąd żadna z prowincyi państwa poszczycić nie może.

Inaczej się rzecz ma z hipotekami miejskimi, zwłaszcza na prowincyi, gdzie najszczersze chęci dyrekcji przyczynienia się do wzrostu miast prowincjonalnych udzielaniem pożyczek hipotecznych, przez nierzetelność dłużników zawodu doznały.

Z tego powodu i w skutek doświadczenia z pamiętnego, a szczęśliwie przez nasz Zakład przeżytego roku 1848, Dyrekcya z godną pochwałą przezornością, zamknąwszy zupełnie dalsze udzielanie pożyczek na hipoteki miast prowincjonalnych, zmniejsza zarazem ogólną sumę pożyczek hipotecznych, dla powiększenia tem samem funduszu ruchomego; tym sposobem zabezpieczając sobie dochody dla pokrycia kosztów zarządu i wzmacniania funduszu zakładowego, gotową jest stawić czoło wszelkim ewentualnościom.

W obrotach funduszu ruchomego najznaczniejsze miejsce zajmują pożyczki na zastaw papierów publicznych; przezco Dyrekcya

daje sposobność korzystania z funduszy Zakładu tej części publiczności, dla której interesa wekslowe są nieprzystępne. Dyrekcya widziała się tem bardziej spowodowaną do zwiększenia obrotów na zastawy, ile że bank austriacki, pomimo kilkukrotnego ze strony Towarzystwa kredytowego i tutejszej Izby handlowej nalegania, nie zezwala, aby tutejsza jego filia robiła podobne interesa. Lecz i przy tym obrocie wszechstronna rozważa Dyrekcji oznaczyła pewne granice, aby potrzeba ściągnięcia funduszy z jednej strony, a z drugiej niemożność uiszczenia się na terminie nie spowodowały zaporu, którego przemożenie tylko za pomocą spieniężenia zastawionych efektów, z wielkim zapewne ich wartości uszczerbkiem osiągnęłyby się dało. Dla tego też i interesa wekslowe mają w obrotach funduszu ruchomego należyty udział: ponieważ przy oględnem udzieleniu kredytu, przy trzech wymaganych podpisach i przy wyłącznem monopolizowaniu przez firmy tutejsze funduszy filii bankowej, interes wekslowy daje największą rękojmię zrealizowania pożyczki w swoim terminie.

Tym sposobem bacząc na wszelkie objawy chwiejnego targu pieniężnego, organa, którym zarząd naszego Zakładu powierzony został, działając każdy w swym zakresie z wzorową sumiennością, tem samem dobrze się krajowi zasługują.

Polecając uwadze szanownego Zgromadzenia ostateczne załatwienie sprawy o emeryturze dla urzędników i służb zakładowych, zagajam posiedzenie dzisiejsze, i proszę o wysłuchanie najprzód odczytania protokołu czynności zesztoroczowego naszego zgromadzenia.

Wyjątek ze sprawozdania dyrekcji.

	złr.	kr.
Do stanu wkładek z końcem r. 1857	3.234,489	18 ³ / ₄
Przybyło w r. 1858 nowych wkładek za	979.303	7 ³ / ₄
tudzież prowizyi przez wkładających niepodniesionej, az dniem 31. grud. wynoszącej sumę	120.524	34 ² / ₄
Tym sposobem ogół powiększenia wynosi	1,099.827	42 ¹ / ₄
Ze zaś w r. 1858 zwrócono w ogóle na ksiąteczki	1,009.115	59 ³ / ₄

zatem stan kapitału wkładkowego powiększył się przez rok 1858 o 90.711 42²/₄
tak, iż z końcem roku 1858 wynosi w ogóle 3,325.201 1¹/₄

Z tej sumy jest:

Wkładek 4procentowych na 13.962 ksiąteczkach za	3,286.190	47 ¹ / ₄
" " " 51 " "	39.010	14
W ogóle na 14.013 ksiąteczkach	3,325.201	1 ¹ / ₄

Średnio więc wypada na jedną ksiąteczkę 237 złr. 13²/₄ kr. m. k., gdy średnia w roku poprzedzającym czyniła 247 złr. 21³/₄ kr. m. k.

Co do rozkładu kapitału wkładkowego na pojedyncze ksiąteczki, rzecz ma się tak:

Księteczek z pierwotną wkładką po 1.000 złr. było z końcem r. 1858 przeszło 800 na sumę w ogóle 900.000 złr. przechodzącą; ksiąteczek na 500 złr. i inne wyższe kwoty tysiąc złr. sięgające blisko 1.400 za sumę w ogóle miliona złr. dochodzącą. Reszta tedy kapitału wkładkowego, to jest suma niemal 1,400 000 złr. rozkłada się na ksiąteczki z wkładkami niżej 500 złr. aż do 25 krajcarów m. k.

Wkładek mniejszych niż 100 złr. było:

w r. 1857 od 5130 stron w ogóle:

119.364 złr. 16 kr., to jest średnio 23 złr. 16 kr. m. k. od jednej strony, zaś w r. 1858 od 5.710 stron w ogóle:

137.894 " 53²/₄ " , to jest średnio 24 złr. 9 kr. m. k. od jednej strony.

W tym ostatnim więc roku co do liczby stron o 580, a co do ka-

pitału o 18.530 złr. 37²/₄ kr. m.k. więcej niż w roku poprzedzającym. Do tego powiększenia przyczyniły się wiele masy spadkowe drobne, z depozytów wszystkich niemal c. k. sądów do umieszczenia na książeczki nadesłane.

Podanego wyżej ogólnego kapitału wkładkowego 3,325.201 złr. 1¹/₄ kr. m. k. na 14 013 książeczkach umieszczonego, część przeszło 13ta, to jest więcej niż 254.000 złr. lokowana jest na 1.126 książeczkach z następujących tytułów:

Fundusze:	książeczkach:	m.k. złr.
rozmaitych gmin miejskich i wiejskich	na 167 blisko	56.500
mas spadkowych, drobniejsze depozyta sądowe i kaucye	" 692	" 123.400
gremiów, cechów i korporacyj rzemieślniczych " 16	"	4.300
szkół w niektórych gminach, kościołów i klaszt. " 161	"	48.600
instytutów dobroczynnych	" 68	" 16.800
szpitalów	" 22	" 4.600

Winkulowanych książeczek jest w ogóle 152, z tych: 44 rozmaitych korporacyj, a 108 osób prywatnych.

Książeczek z zakazem sądowym, to jest takich, które są w amortyzacji alboważ strony spór o nie wiodą, jest w ogóle 68.

Do trzech instytutów, to jest: „instytutu krajowego dla ciemnych“, „funduszu pożyczkowego Franciszka Józefa dla profesjonalistów lwowskich“ i „funduszu gminy lwowskiej dla szynkarzy miejscowych“, których fundusze kasa oszczędności ma na rachunku ciągłym, przybyły w roku 1858 jeszcze trzy inne, to jest: „szpital lwowski dla małych dzieci“, „towarzystwo Dam dobroczynności“, i „towarzystwo żeglugi parowej na Dniestrze“, to ostatnie ma rachunek otwarty dopiero z początkiem r. 1859.

Stan tych funduszy był z końcem roku 1858 następujący:

	m.k. złr.	kr.
Instytut dla ciemnych	1.298	53
Funduszu pożyczkowego Franciszka Józefa dla profesjonalistów lwowskich, z majątku 13.804 złr. 44 ¹ / ₄ kr. m.k. z końcem roku 1858 u 189 rzemieślników w rozpożyczeniu będącego pozostałość kasowa	279	14 ¹ / ₄
Szpitalu lwowskiego dla małych dzieci	719	32
Towarzystwa Dam dobroczynności	539	59

W ogóle należytość czterech instytutów 2.837 38¹/₄

Zaś fundusz gminy lwowskiej dla szynkarzy miejscowych winien jeszcze kasie 305 złr. 40 kr. m.k. Na bezpieczeństwo tej należytości, która z rozpoczęciem r. 1858 wynosiła sumę 2.721 złr. 28 kr. m.k., a przez morzenie ratami od szynkarzy tygodniowo wpływającami ciągle się zmniejsza i w r. 1859 całkiem z rachunku zejdzie, złożyła gmina lwowska (jak to już w przeszlorocznym sprawozdaniu było powiedziane) samę 6.000 złr. wartości imiennej w zapisach długu państwa z pożyczki narodowej.

Z końcem roku 1857 ulokowanych było na hipotekach

dóbr ziemskich i realności miejskich na 5 ⁰ / ₀ u	m. k. złr.	kr.
644 stron w ogóle	2,523.796	26

Wypożyczono na nowo w r. 1858:

na dobra ziemskie	5 w ogóle	złr.	kr.
„ realności miejskie	13 „ „	69.439	38
razem	18 stronom w ogóle	103.439	38

Zatem ogół rozpożyczonego kapitału był 2,627.236 4

Ten stan zmniejszył się:

przez zwyczajne spłaty ratami półrocznymi w ciągu roku na umorzenie kapitału wnoszonemi, tudzież przez spłaty całej reszty długu z 15 hipotek, w ogóle o	123.190	50
--	---------	----

tak, iż suma na hipotekach lokowana wynosiła z końcem roku 1858 w ogóle	2,504.045	14
czyli o	19.751	12

mniej, niż z końcem roku poprzedzającego.

Gmina miasta Lwowa z pierwotnej pożyczki 27.000 złr. m.k. ma jeszcze do spłacenia ratami półrocznymi według planu umorzenia 11.432 złr. 39 kr. m.k.

Wykazana wyżej suma na hipotekach ciężąca rozkłada się w następujący sposób:

na dobrach ziemskich 336 stron z kwotą 1,777.356 złr. 16 kr. m.k.		
na realnościach miejs. 311 „ „ „ 726.688 „ 58 „ „ „		
w ogóle 647 stron z sumą 2,504.045 złr. 14 kr. m. k.		

Wypada ztąd, iż z każdych 100 złr. na hipotekach umieszczonych cięży na dobrach ziemskich 70 a na realnościach miejskich 30 złr., któryto stosunek był i w dwóch poprzedzających latach taki sam.

Zaległości z hipotek w kapitale i prowizyi, to jest w ryczałtowych ratach półrocznych wynosiły:

po koniec roku	monetą kon. złr.	kr.	monetą kon. złr.	kr.
1857 przy kapitale 2,523.796 26 w ogóle na hipot. ciężą. 60 582 53				
1858 „ „ 2,504.045 14 „ „ „ „ „ 47.720 38				

to jest na każde 100 złr. pożyczki na hipotekach ciężącej, zalegało po koniec roku 1857 2złr. 24 kr.

a „ „ „ 1858 1 „ 9¹/₂ „

Z powyższego stanu zaległości z końcem roku 1858 wykazanego, przypada na dobra ziemskie: 12.345 złr. — kr. m. k.

a na realności miejskie: 35.374 „ 38 „ „ „

a biorąc stosunek tych zaległości do ogółu kapitału na każdej z tych dwóch kategorii hipotek ciężącego, okazuje się, iż z każdych 100 złr. pożyczki na dobrach ziemskich zalega po koniec roku 1858 — złr. 41¹/₂ kr. m. k.

na realnościach miejskich 4 „ 52¹/₄ „ „ „

Gdy jeszcze dalej realności miejskie rozróżniamy na lwowskie i na owe na prowincyi, okazuje się iż na realnościach lwowskich przy wierzytelności

złr.	kr.	Monetą konwencyjną złr.	kr.	złr.	kr.	złr.
643.594	15	zalega 25.013	48	czyli 3	53	na 100

na prowincyi: 83.094 43 „ 10.361 50 „ 12 28 „ „

Bez względu i względnie zmniejszyła się w ogóle suma zaległości w porównaniu z rokiem poprzedzającym, na dobrach ziemskich bardzo znacznie, bo nie wynosi jak ²/₃ procentu; na realnościach miejskich lwowskich w porównaniu z rokiem poprzedzającym spadła o 1 procentu, choć zawsze jeszcze dochodzi 5⁰/₀ na samych tylko realnościach miejskich na prowincyi wzrosła (suma zaległości w porównaniu z rokiem poprzedzającym o blisko 2⁰/₀). To też od kilku już lat dyrekcya przestała udzielać pożyczki na kamienice na prowincyi, bacząc na trudność wyegzekwowania wierzytelności drogą sądową, na przewlekłość procesów, i na znaczniejsze a nie ze wszystkim wracające się koszty, gdyż od zaprowadzenia nowych sądów na prowincyi nastąpiła w sprawach spornych potrzeba ustanowienia pełnomocników prawnych dyrekcji w miejscach siedziby tychże sądów.

Co do procesów sądowych z tymi dłużnikami hipotecznymi, którzy zaniedbują wnosić na terminach raty półroczne na umorzenie długu, procesów takich było z końcem roku 1857 60 przybyło przez rok 1858 21

w ogóle więc 81

Z tych doprowadzono do wyroku 25, a ponieważ 24

dłużników wróciło do regularnego płacenia rat, wstrzymano więc dalsze kroki egzekucyjne, i tym sposobem zostało z końcem roku 1858 jeszcze w toku 57 procesów, z których 19 idzie do wyroku, a 38 po uzyskaniu już wyroków do egzekucji sądowej.

Z tych 57 procesów jest 12 z właścicielami dóbr ziemskich, 38 „ „ realności lwowskich, 7 „ „ „ na prowincyi.

Porównawszy te liczby z liczbą hipotek, okazuje się, iż jest jeden proces na każdych 28 hipotek ziemskich, jeden na 7 realności miejskich lwowskich, a jeden na 5 realności miejskich na prowincyi.

Co do liczby procesów sądowych, rzut oka na ostatnich lat sześć przekonywa, iż liczba ta trzyma się corocznie między 50 a 60; jedne procesa schodzą, czy to przez wyegzekwowanie całej reszty długu, czy też w ten sposób, że dłużnik spłaca kasie dotychczasowe zaległości i wraca do porządku w płaceniu dalszych rat półrocznych; natomiast inne nowe procesa następują. Syndyk zakładu nie może spoczywać w swej czynności, to też skutek pracowitości jego odbija się dość pomyślnie drugi już rok w ubywaniu zaległości, owej to jedynej chorobliwej strony zakładu.

Stan funduszu ruchomego był z końcem roku 1858 następujący:

	m. k. złr.	kr.
W 250 zastawach na papiery publiczne na 5%	420.448	—
„ 112 wekslach eskontowanych na 5%	118.670	—
„ hipotekowanych asygnacyach gmundeńskich 5 procentowych z terminem najdłuższym 6 miesięcy	196	100
„ eskontowanych kuponach od zapisów państwa, za wyswobodzenie gruntów w Galicyi	5.726	15
„ asygnacyach 3 procentowych kasy centralnej, któreto asygnacje tutejsza filialna kasa bankowa na każde zgłoszenie się na gotowiznę wymienia	30.000	—
„ gotowiznie	40.035	29 ² / ₄
Ogółem	810.979	44 ² / ₄

Fundusz ten stanowiący gotowość kasy do zaspokajania stron z książeczkami po wypłatę zgłaszających się, wynosi na ten raz niemal $\frac{1}{4}$ część całego kapitału wkładkowego, a $\frac{3}{4}$ te części umieszczone są na hipotekach. Doświadczenie lat zwyczajnych przekonano wprawdzie, że trzymanie w funduszu ruchomym $\frac{1}{4}$ tej części kapitału wkładkowego daje Zakładowi dostateczną gotowość podolania żądaniom stron z książeczkami po wypłatę zgłaszających się; można więc było i w upłynionym roku lokować większą cyfrę na hipotekach; lecz z drugiej strony, z ściąganiem stopniowem należności z hipotek według planów umorzeń sprawa dość trudna i w części zawodna, gdy znaczniejszy fundusz ruchomy pozwala dogadzać potrzebom stron papiery publiczne a szczególnie obligacje indemnizacyjne posiadających, przez udzielanie pożyczek na zastaw tych papierów. Zgłaszanie się w tej mierze jest znaczne i przybiera ciągle. Z końcem roku 1854 było na zastawach papierów publicznych u 28 stron 21.000 złr. m. k., z końcem roku 1855 u 88 stron 77.000 złr. m. k., z końcem roku 1856 u 100 stron 130.000 złr. m. k., z końcem roku 1857 u 192 stron 390.000 złr. m. k., a z końcem roku 1858 u 250 stron 420.000 złr. m. k., i jeszcze wszystkim żądaniom o wiele zadośćuczynić się nie dało.

Z funduszem rezerwowym czyli własnym majątkiem Zakładu tak się ma:

Zysk z prowizji, eskontu i z innych pomniejszych wpływów wyniósł w roku 1858 45.154 złr. 52 $\frac{1}{2}$ kr. m. k.,

Od którejto sumy potrąciwszy:

koszta administracji, jako to: Pensye urzędników i place służ, kapitulację syndyka, dyruoy, remuneracye urzędnikom i sługom zasiłek dla żony byłego adjunkta likwidatury, sprawienia ksiąg i innych potrzeb kancelaryjnych, zużycie sprzętów, najem lokalu z opałem, podatek od dochodu Zakładu i inne drobne wydatki, razem . . . 23.633 „ 18 $\frac{2}{3}$ „ „ „

pozostało czystego zysku za rok 1858 . 21.521 złr. 33 $\frac{1}{3}$ kr. m. k.

A że majątek Zakładu z końcem r. 1857 był 194.690 „ 25 $\frac{3}{4}$ „ „

okazuje się więc suma 216.211 złr. 59 $\frac{2}{3}$ kr. m. k. stanowiąca własny majątek Zakładu z końcem roku 1858.

Tę sumę składają następujące wartości: m. k. złr. kr.

Galicyjskie listy zastawne 4procentowe	116.000	—
5procentowe obligacye pożyczki państwa z r. 1851 Ser. A.	10.000	—
„ „ „ „ „ „ 1852	10.000	—
4procentowe „ „ loteryjne z r. 1854	10.000	—
5procentowe „ „ narodowej „ „	30.000	—
„ „ zapisy długu za wyswobodzenie gruntów w Galicyi	13.000	—
„ „ asygnacye gmundeńskie hipotekowane	27.000	—
Książeczka wkładkowa galicyjskiej kasy oszczędności	211	59 $\frac{2}{3}$

Razem jak wyżej . . . 216.211 59 $\frac{2}{3}$

Z obliczenia wartości tych według kursu giełdy wiedeńskiej z ostatniego grudnia 1858, mianowicie: obligacyj 5procentowych i galicyjskich listów zastawnych po 80, obligacyj z pożyczki narodowej po 81, a 4procentowej loteryjnej po 109 za 100, wypada po zważeniu strat i zysków na kursie, tym razem nadzwyczaj niskim, ubytek 34.600 —

Pozostają więc suma . . . 181.611 59 $\frac{2}{3}$

przedstawiałyby wielkość własnego majątku Zakładu w gotowiznie z końcem roku 1858.

Z zestawienia dat ruchu ogólnego spraw kasy co do liczby stron i obrotu pieniędzy w porównaniu z rokiem poprzedzającym, okazuje się iż:

W ciągu roku 1857 miała kasa do załatwienia 20.703 stron
a w roku 1858 „ „ „ „ 20.506 „

mianowicie w tym ostatnim roku:

wkładek na książeczki i dokładek wniosło 3.064 osób
po wypłaty z książeczek zgłosiło się 7.190 „
reszta zaś do powyższych 20.506 stron, to jest 4.652 „
tyczy się rozmaitych innych spraw kasowych, jakoto: pożyczek na zastawy, ściągania takowych lub przedłużania, eskontu tak weksli jak obligacyj indemnizacyjnych wylosowanych i kuponów (tych ostatnich za sumę 141.347 złr. 30 kr. m. k.), obrotu papierów publicznych, wypłaty pożyczek na hipoteki, poboru rat półrocznych z hipotek, nareszcie wypłaty i poboru różnych innych należności.

Prócz tego fundusz pożyczkowy Franciszka Józefa, którego manipulacja już od więcej niż pięciu lat trudi się kasa oszczędności, tudzież fundusz gminy lwowskiej dla szynkarzy miejscowych przysparza jej w ciągu roku do 11.000 stron, bo co sobotę wpływają raty z rąk więcej niż 260 rzemieślników i szynkarzy, i w tymże dniu odbywają się zaliczenia nowych pożyczek kilku rzemieślnikom.

Tym sposobem miała kasa w roku 1858 w ogóle do czynienia niemal z 31.000 stron, czyli średnią dziennie z 90 stronami.

Co do ruchu gotowizny, m. k. złr. kr.

tej w ciągu roku 1858 wpłynęło: 2.871.902 48

„ „ „ „ wypłacono: 2.831.867 18 $\frac{2}{3}$

zatem cały ruch gotowizny był: 5.703.770 6 $\frac{2}{3}$

w porównaniu z rokiem poprzedzającym mniejszy o 452.503 1

Co do czynności kancelaryi dyrekcji, o ile za miarę służby może liczba podań i expedycji, następujące są data w porównaniu z rokiem poprzedzającym:

Przez protokół podawczy weszło:	w roku 1857	exhibitów	1.640
		„ „ 1858	1.908
wyszło:	w roku 1857	expedycji	2.076
		„ „ 1858	2.325
Posiedzeń odbyło się:	w roku 1857		37
		„ „ 1858	31

mianowicie w tym ostatnim roku: 1 posiedzenie Towarzystwa, 1 posiedzenie Wydziału towarzystwa, 1 posiedzenie kuratorjum, 25 posiedzeń dyrekcji, 1 posiedzenie komisji delegowanej z dyrekcji, nareszcie 2 posiedzenia wspólne z cenzorami wekslowym.

Od 1. Stycznia 1859 otworzono wszystkie rachunki w walucie austriackiej. Aby utrzymać łańcuch łączący rok upłyniony 1858 z rokiem 1859, wypadło wszelkie kwoty zbiorowe bilansu za rok 1858 przedstawić nie tylko w monecie konwencyjnej lecz i w nowej walucie. To też dołożona w tym celu ostatnia przedziałka bilansu za rok 1858 przedstawia stany wszystkich rachunków w tej nowej walucie. Te stany nie są prostem przeliczeniem każdej kwoty zbiorowej z jednej waluty na drugą, lecz zbiorem wszelkich kwot pojedynczych, z których każda oddzielnie z monety konwencyjnej na walutę austriacką przemienioną została.

Przystąpienie do zakładania komandyt galicyjskiej kasy oszczędności w główniejszych miastach kraju, zawsze jeszcze zawisło od rozstrzygnięcia w właściwym miejscu niektórych trudności.

Do ponowionej przez dyrekcję w skutek przeszłorocznej uchwały Towarzystwa prośby do wysokiego c. k. Namiestnictwa o poparcie sprawy względem zaprowadzenia w kasie oszczędności oddziału depozytowego nie przychyliła się też najwyższa władza krajowa, oświadczając rezolucją swoją z dnia 6. maja 1858 do l 14 002, iż w skutek wyższego polecenia toczy się właśnie rzecz o założenie oddziału depozytowego przy galicyjskim stanowym instytucie kredytowym.

Projekt ustawy pensyi wysłużonych dla urzędników i służ galicyjskiej kasy oszczędności, tudzież dla wdów i sierot po nich, przyjęło Towarzystwo na tegorocznem zgromadzeniu i uchwaliło: aby tę ustawę w swojej drodze przedłożył do sankcyi właściwej c. k. Władzy.

B u d ż e t

miasta Lwowa na rok administracyjny 1859.

Dokończenie. (Obacz Nr. 8, 10, 11 i 12 Dodatku tygodniowego.)

Preliminarz lwowskich dóbr miejskich na rok administ. 1859.

Przychody.

I. Z dzierzawy dóbr, gruntów i propinacyi.

Z dóbr.	złote.	złote.
Zubrza, Sichów, Pasieki	2,100	
Personkówka i Kulparków	782	

	złote.	złote.
Biłohorszcze	1,575	
Zamarstynów i Hołosko	1,493	
Wulka kapitańska	315	6,265

Z Gruntów	złote.	złote.
Za 5 parceli	114	
Wnioski łowieckie	574	688
Z propinacyi.		
W Brzuchowicach	299	
Z Kleparowa i małego Hołoska	762	1,061
		<u>8,014</u>
2. Czysze.		
Z gruntów zubrzeckich		13
3. Przychód z gospodarstwa polnego.		
4. Przychód z chowu bydła.		
5. Przychód z palenia wapna.		
6. Przychód z cegielni.		
7. Przychód z łomów kamienia.		
8. Przychód z wydobywania torfu.		
9. Przychody z lasów.		
a) Pastwiska.		
b) z łowów myśliwskich	53	
c) z drzewa opałowego	16,522	
d) z sprzedaży kłoców	3,150	
e) Powetowanie szkód leśnych	105	
f) Przypadkowe	—	19,830
10. Rybołówstwo i stawy		40
11. Młyny.		
12. Rozmaite przyptwy.		
a) przypadkowe	50	
b) zwroty za uszkodzenia		50
13. Zwroty z wszelkich rzeczywistych wydatków.		
Suma dochodów z dóbr miejskich		<u>27,947</u>

Wydatki.

1. Etat gospodarstwa polnego i leśnego.		
a) Pensye.		
Nadleśniczy 1	735	
Leśniczych 2, po 367 zł. 50 cent.	735	
Adjunkt leśnictwa	263	1,733
b) Kwaterunkowe.		
c) Płace.		
Nadzorcy składów: 2 po 120 zł.	240	
Leśni: 14 po 126 zł.	1,764	2,004
d) Ordynarya.		
Pauszale na konie.		
Nadleśniczemu	105	
Leśniczemu i adjunktowi po 52 zł. 50 c.	157	
Pauszale w drzewie.		
Rachmistrzowi przy składach	40	
Dozorcy	40	
W pomieszkaniu i gruntach:		
Pomieszkanie 1 leśniczemu 84 zł., 2		
po 63 zł.	210	
grunta po 22 zł. 5 cent.	66	
Leśnym 14 pomieszkaniem po 21 zł.	294	
grunta: po 5 zł. 25 cent.	73	985
		<u>4,722</u>
2. Wydatki kancelaryjne dla nadleśniczego.		5
3. Dyety i koszta podróży		300
4. Podatki rządowe.		
a) Domowego i gruntowego	4,692	

b) Dochodowego i ekwiwalent należności za 1858	złote.	złote.
	649	5,341
		<u>10,368</u>
5. Wydatki dobroczynności.		
6. Szkoły i kościoły.		
a) Płace nauczycieli.		
W szkole trywialnej w Zubrze	137	
" " " w Hołosku	63	
b) Inne szkolne wydatki.		
Opał i pauszale	69	
Budowa szkoły na Hołosku	350	
c) Wydatki na kościoł.		
Drzewo na probostwo w Zubrze	72	
Na pomieszkanie kapłanowi w Sichowie	38	
" " " na Hołosku	17	
Należność z patronatu do budowy probostwa na Hołosku	300	
Przypadkowe wydatki z patronatu	90	1,136
7. Koszta przy dobrach wydzierzawionych.		
Ordynarya dzierzawcom i propinatorem		272
8. Koszta gospodarstwa polnego.		
9. " chowu bydła.		
10. " palenia wapna.		
11. " palenia cegieł.		
12. " wydobywania kamienia.		
13. " wydobywania torfu.		
14. Koszta leśne.		
a) Zrąb drzewa	1,050	
b) Podwoły po drzewo	6,300	
c) Uprawa lasów	100	
d) Rekwizyta	10	
e) Przypadkowe	200	7,660
		<u>19,436</u>
15. Utrzymanie budynków.		
Kominiarzom	19	
Restauracya leśniczówki.		
w Zubrze	315	
w Brzuchowicach	105	
na Hołosku	105	
w Wybranówce	74	
Pomieszkania: 4 leśnym po 367 zł. 50 c.,		
1 na 315 zł.	1,785	
Restauracya pomieszkania na Wulce kapitańskiej	73	2,476
		<u>21,912</u>
16. Utrzymanie dróg.		
Droga do Zamarstynowa		840
17. Rozmaite wydatki.		
a) konskrypcya i rekrutacya.		
b) Wydatki lekarskie	200	
c) Inne przypadkowe	483	683
18. Zwroty.		
Suma wydatków przy dobrach		23,435
W zestawieniu: Suma dochodów	27,947	złot.
Suma wydatków	24,435	"
Czystego dochodu z dóbr	4,512	złotych.
Podpisy jak wyżej (Ob. Nr. 8 Dod. tygod.)		

Żupy solne w Galicyi i na Bukowinie.

Wywar i sprzedaż soli w lutym 1859 i 1858.

(Obacz Nr. 1, 4 i 11 Dodat. tygod.)

Przedano cetnarów:

W lutym 1859.	W lutym 1858.
W Galicyi 59,596 ³³ /+	40,499 ⁴ /+
Na Bukowinie 1,505 ³ /+	1,886 ⁶ /+
Razem 61,101 ³⁶ /+	42,385 ⁵¹ /+
W lutym r. 1859 w Galicyi więcej 19,097 ²⁸ /+	
" " " na Bukowinie mniej 381 ⁴³ /+ cet.	

Wywarzono cetnarów:

W lutym 1859.	W lutym 1858.
W Galicyi 40,927 ⁶⁵ /:	39,048 ⁸⁵ /:
Na Bukowinie 1,795 ⁹⁰ /:	1,920 ⁶⁵ /:
Razem 42,723 ⁵⁵ /:	40,969 ⁵⁰ /:
W lutym r. 1859 w Galicyi więcej 1,878 ⁸⁰ /:	
" " " na Bukowinie mniej 124 ⁷⁵ /: cet.	